

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce
FOTOGRAFIE JAKO OBJEKT

BcA. Markéta Tichá

Plzeň 2018

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Multimediální design

Specializace Užitá fotografie

Diplomová práce
FOTOGRAFIE JAKO OBJEKT

BcA. Markéta Tichá

Vedoucí práce: prof. Mgr. Štěpán Grygar
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2018

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň 2018

.....

podpis autora

Poděkování

Poděkovat bych chtěla především svému příteli za spolupráci na společném projektu a také za to, že pro mě po celou dobu v průběhu práce byl a stále je velkou inspirací. Také bych mu chtěla poděkovat za velkou podporu, nejen během tvorby diplomové práce, ale také po celou dobu magisterského studia. Stejně tak bych chtěla poděkovat nejbližší rodině za podporu a obětavost, a za to, že mě doprovází celým životem a neustále se od nich učím jak žít.

OBSAH

1.	MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE	7 -
2.	TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE	13 -
3.	PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY	18 -
4.	POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR	21 -
5.	SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	2 -
	A) KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA	23 -
	B) INTERNETOVÉ ZDROJE	25 -
6.	RESUMÉ	26 -
7.	SEZNAM PŘÍLOH	27 -

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

Po absolvování oboru Užitá fotografie na střední škole umění a designu v Brně jsem začala studovat Ateliér reklamní fotografie na Univerzitě Tomáše Bati ve Zlíně.

Paradoxně, i když jsem se ve své bakalářské práci věnovala sociálnímu dokumentu obsahujícího sérii portrétů a úzkou spolupráci s fotografovanými modely, tak jsem se v předchozích souborech naopak kontaktu s lidmi vyhýbala. Bakalářská práce se stala pro mne jistou výzvou. Mezi níže zmíněné soubory převažuje především fotografie krajiny.

Vyzdvihnout bych chtěla dva soubory, které vznikly v rámci zadání klauzurních prací. První s názvem „LOMY“ vznikl hned na začátku bakalářského studia a to v souvislosti se zadaným názvem tématu „*Na pokraji*“. O rok později vzniknul soubor „Krajina v zajetí“, u kterého si už bohužel nepamatuji, jak znělo správné zadání. Avšak i tentokrát jsem se uchýlila ke krajinářské fotografii, ačkoliv zadání k ní nebylo cíleně inklinováno.

V obou těchto případech jsem nezávazně na sobě pracovala se zásahem člověka do krajiny. Ať už v případě souborů *Lomy*, kde

vznikla série fotografií, pískovcových, štěrkových, ale také kaolínových lomů. Na středoformátových fotografiích jsem chtěla vyjádřit krajinu na pokraji, zachytit místa, kde krajina najednou končí, propadává se a stává se parcelou určenou pro industriální potřeby. (viz příloha č. 1)

V druhém souboru, Krajina v zajetí, jsem chtěla poukázat na příběh zahradního skleníku, který již dosloužil. Rostliny v něm si začaly žít svůj vlastní život. Na snímcích lze vidět krajinu prodírající se skrze skleník – větve stromů se prolínají chybějícími tabulky skel a vyčnívají vysoko nad nimi. Kovové konstrukce obrůstají keře připomínající liány, nánosy popadaných listů tlející na původně průhledné skleněné střeše společně s mechovou patinou obrůstají celý komplex. (viz příloha č. 2)

V průběhu bakalářského studia bych určitě našla ještě pár souborů, které by stály za zmínku, ale rozhodně je nemůžu označit jako typické pro moji autorskou tvorbu. Spíše bych je nazvala jako „splněná zadání“.

V bakalářském souboru „From the garden“ jsem se věnovala ženám, které mají rády květiny. A to nejen na zahradě, ale také v domácnosti, nejlépe všude. Prvotním impulzem byla fotografie mé

babičky v obývacím pokoji u závěsu s kapradinovým motivem a křesly s květovanými polštářky. I když jsem babičku navštěvovala často, tak atmosféru čišící z květin, jež naplňovaly místnost, jsem pocítila až na fotografii.

Rozhodla jsem se vyhledávat další ženy, které se podobným způsobem obklopují květinami a nedají na ně dopustit jak v interiérech bytů, tak i na oblečení. Musím podotknout, že jsem nejprve ke zvolenému tématu přistupovala mírně sarkasticky a svým souborem jsem chtěla poukázat na tenkou hranici vkusu a nevkusu u českých žen. Nicméně mne soubor „From the garden“ přiměl změnit svůj názor. Rozhovory s fotografovanými majitelkami bytů a hodiny strávené komponováním správného úhlu záběru mě přesvědčily o opaku. Vždy jsem se v daném prostředí cítila velmi příjemně. Dokonce jsem si také v průběhu dlouhodobého projektu uvědomila, že i u mě na posteli se během celoročního procesu fotografování mění různá květinová povlečení ložního prádla. Výsledný soubor jsem tedy doplnila také dokumentací svého vlastního pokoje a v závěru jsem se ztotožnila s daným tématem. (viz příloha č. 3)

Po ukončení studia na Baťově Univerzitě jsem cítila, že potřebuji změnu. Rozhodla jsem se zkusit štěstí zde, na Fakultě designu

a umění Ladislava Sutura.

Aniž bych v daném období cíleně inklinovala k tématům spojeným se ženami nebo se chtěla zabývat genderovou problematikou, tak necelý rok po dokončení bakalářského souboru jsem v rámci ateliérového zadání opět fotografovala ženy, tentokrát čtyři dívky, jež se staly mými spolubydlícími. Subjektivní dokument o soužití několika dívek, umělkyně trávících společně veškerý svůj volný čas. Vzájemná intimita a kreativita proudící mezi děvčaty mě fascinovala a pomohla mi vytvořit subtilní fotografickou publikaci. Do bytu jsem se nastěhovala nová a postupně jsem se seznamovala s již prolutými vztahy mezi dívkami. Velmi intenzivní zážitky, silná přátelství, ale ne vždy vlídná atmosféra panující mezi všemi spolubydlícími, mě podněcovala k zachycování portrétu, nalezených zátiší, všemožných situací a událostí.

Tyto dívky se staly mými dobrými kamarádkami a nadále mě inspirovaly i po dokončení autorské publikace o soužití s nimi, nazvanou „BMA³“ – Barborka, Markéta a A³: Andrea, Andrejka, Anička.

(viz příloha č. 4)

Andrea je studentkou ateliéru Fashion design u nás na fakultě

a Barbora studovala ateliér Šperku. V průběhu jejich studia mě velmi často žádaly o to, abych jim nafotografovala jejich šperky nebo šaty. Tímto jsem se znovu začala zajímat o reklamní fotografii, kterou jsem byla přehlčená z předchozího studia ve Zlíně. Bavilo mě s nimi pracovat na společných projektech a vymýšlet správné prostředí, které by podtrhlo koncept jejich tvorby, za což jsem velmi ráda. (viz příloha č. 5)

V posledních dvou letech se snažím nad fotografií přemýšlet jinak. Hledám nové uhly pohledu a inovativní principy jejich ztvárnění. Ačkoliv mnoho lidí, kteří se fotografii věnují tak dlouhou dobu jako já, už v dnešní době mají ucelený a čitelný fotografický rukopis, tak se to o mé tvorbě říct nedá. S každým zadáním se snažím pracovat inovativně a využívat aktuálních technologií. Ať už tvořením „print screanu“ z internetového portálu Google maps nebo autorskou publikací tvořenou pomocí sociální sítě zvané „Instagram“.

Zároveň se ale také snažím nezanevřít na klasickou ateliérovou fotografii. Myslím, že významným projektem v mé současné tvorbě byl soubor „BRIGHT SPOT“, jenž vznikl v kontextu se zadaným tématem Reflexe fotografie.

V tomto souboru jsem se zaměřila na světla v ateliérové fotografii a jejich využití. Každý v ateliéru fotografuje produkty, portréty, akty či

módní fotografii a snaží se je nasvítit tak, aby vypadaly reprezentativně nebo zajímavě. Já jsem se ve svém projektu oprostila od veškerých produktů či modelů a samotné ateliérové pozadí jsem povýšila na umělecké dílo se světly nastavenými a rozsvícenými tak, jako by čekaly na objekt k vyfotografování.

Pomocí proměnlivosti intenzity žárovek a záblesků u světel a typů ateliérového příslušenství jsem vytvářela na bílém i černém pozadí gradienty se škálami černých a šedých nebo bílých a světle šedých odstínů podle typu pozadí. (viz příloha č. 6)

Podobně čistý a zároveň konceptuální projekt jsem začala vytvářet nedávno a zatím jej nemůžu prohlásit za dokončený. Myslím, že na něm budu pracovat ještě dlouhou dobu po ukončení studia. Projekt nazývám „Na dosah“. Na fotografiích v průběhu tohoto projektu polemizuji o současném stavu galerijních institucí po celém světě. Vnímám situaci tak, že umění je přísně střeženo na úkor divákova dojmu z návštěv galerií. Příkladem může být prozatím stěžejní fotografie tohoto souboru, kdy jsem měla možnost v londýnské „Tate Modern gallery“ vidět na vlastní oči *Fontánu* od Marcela Duchampa. Jenže tato ready-made byla schovaná pod skleněnou vitrínou zahlcenou odlesky

a odrazy z okolního prostředí galerie. Tímto jsem sice ikonu 20. století viděla, ale i když jsem ji měla přímo před sebou, tak jsem ji přes všechny rušivé elementy nedokázala vnímat naplno.

Právě fotografie části vitríny s odlesky světél by měla charakterizovat problematiku, kterou se zabývám. Na souboru bych chtěla nadále pracovat při cestách do zahraničí a návštěvách významných světových galerií. Budu se i nadále pokoušet zachytit podobné případy a poukázat tím na celou problematiku. (viz příloha č. 7)

2 TĚMA A DŮVOD JEHO VOLBY, CÍL PRÁCE

Téma „Fotografie jako objekt“ mi ihned padlo do oka. Rozhodla jsem se stejně jako u bakalářské práce, že se v diplomové práci pustím do něčeho, co jsem ještě nezkoušela. V tomto případě do prostorového objektu spojeného s fotografií.

Zároveň jsem si název zadání ihned spojila s mým přítelem Jakubem Čúzým (dále jen Kuba), který studuje u nás na fakultě v ateliéru Socha a Prostor. Napadlo mě, že by mohlo být zajímavé s ním spolupracovat, a že by mě bavilo vymyslet takový projekt, který by spojil naše umělecké dovednosti. Nechtěla jsem, aby mi jen pomáhal s technickými záležitostmi, v kterých nejsem zručná. Naopak jsem chtěla, abychom byli oba autoři výsledného projektu.

Když jsem můj nápad poprvé konzultovala s Kubou, nejprve váhal. Ne proto, že by se mu nápad nelíbil, ale proto že si nedokázal představit propojení dvou tak odlišných uměleckých oborů. Upřímně v té době jsem ani já neměla žádné představy, ale výzva je výzva.

Pro inspiraci, jsem se začala zajímat o světově známé umělecké páry. O jejich společnou tvorbu, nebo jen o jejich soužití a vzájemnou podporu. Nejvíce mě zaujal Švýcarský pár Teresa Hubbart a Alexander Birchler. *“She, born in Dublin in 1965, and he, born in Baden in 1962,*

have been working together as a collaborative artist duo since 1990. In their primarily photographic and filmic works, the artist duo creates new forms of storytelling and, in the process, examines mechanisms of memory and history and their influence on the collective values of society.“¹

Jejich společná tvorba má široký rozsah. Pár se společně věnuje jak filmu a fotografii, ale i sochařství. Ve všech ohledech na mě působí velmi emotivně. Dokonalá světelná atmosféra jejich krátkých filmů, ale i fotografických sérií dokazuje, že oba umělci mají cit a zkušenost i v oboru sochařství, neboť smysl pro plasticitu je již na první pohled zřejmý. Také smysl pro detail dodává jejich společným projektům velký potenciál a s ním i celosvětové uznání. (viz příloha č. 8)

Oproti známému uměleckému duu se naše spolupráce v tu chvíli nacházela teprve na samém začátku. Nejprve převažovalo očekávané období neshod, většina mých nápadů se nezamlouvala Jakobovi a jeho nápady se zase nelíbily mně. Veškeré naše

¹ Teresa Hubbard / Alexander Birchler. KUNST GIESSEREI: 2017

debaty však již v počátku směřovaly ke konfrontaci sochy a fotografie a konkrétně k tomu, jak nechat vyniknout tvorbu obou z nás tak, aby nic nebylo upozaděno a ani jeden z nás se necítil ukřivděn, že jeho práce a snaha je zastíněna tím druhým. Po dlouhém přemýšlení, jak se sobě navzájem přizpůsobit a vytvořit něco společného jsem přišla na to, že to není reálné z důvodu naší odlišnosti a osobitosti. Později mi došlo, proč toho nevyužít v náš prospěch. Vymyslela jsem princip vizuální konfrontace mých fotografií a jeho soch, které poté budu znovu zaznamenávat v prostředí fotografického ateliéru. Pracovat budu v tzv. „začarovaném kruhu“ formou fotka - socha - fotka. Když jsem své záměry příteli nastínila, konečně jsem se setkala s kladným názorem. Cílem mé, respektive naší práce, je vytvořit společný umělecký projekt, jenž vzájemně konfrontuje naší tvorbu. Také bych tím chtěla poukázat na partnerský život dvou rozdílných osobností, který musí být plný konfrontací a ústupků, aby ve výsledku fungoval v harmonii a společném porozumění. Fotografiemi a sochami, které se snažíme sladit dohromady tak, aby působily jako dokonalý celek, poukazujeme na náš vztah. V průběhu procesu tvorby si bereme ponaučení z našeho osobního společného života a naopak, společná tvorba nás učí se lépe poznávat a tvořit navzájem kompromisy vedoucí k vzájemnému

sebezdokonalování.

Cílem mé práce se stává myšlenka porozumění dvou lidí mezi sebou i dvou uměleckých oborů.

Z vizuálního hlediska by výsledná práce měla obsahovat řadu fotografií evokujících rozporuplné pocity u diváka. Směs emocí seskupených v jednotlivých snímcích by měla číšet a již z dálky promlouvat k pozorovatelům. Pomyslný souboj a jeho rozuzlení by mělo být zřejmé. Zvítězila fotografie nad sochou či naopak?

Podařilo se nám sesynchronizovat dva odlišné projekty?

Ačkoliv je soubor plný rozličných fotografií, celkovým dojmem by měl působit celistvě a čitelně.

Výstavní soubor by měla podtrhnout prostorová instalace.

Fotografie budou zavěšeny na kovových lankách napnutých na železnou konstrukci s trojúhelníkovým půdorysem tak, aby fotografie měly dostatek prostoru k vyjádření, a aby divák mohl vybočit z monotónního pozorování fotografie. *„Dívat se na fotografii déle než po určitou dobu vyvolává frustraci, z obrazu, jenž při prvním pohledu skýtal potěšení, se postupně stává závoj, za nějž nyní toužíme vidět.*

Není náhoda, že při práci s fotografiemi se na ně dlouho nedíváme, užíváme je takovým způsobem, abychom si mohly hrát s naším ovládním výjevů / vidění (scene/seen).“²

Celý soubor jakožto doprovodná publikace doplňuje brožura, ve které divákovi poodkrývám zákulisí mého vztahu s Jakubem, ale také „back stage“ celého průběhu naší společné tvorby.

To vše doprovází naše rozhovory o daném tématu.

² CÍSAŘ, Karel, 2004. s.97.

3 PROCES PŘÍPRAVY, PROCES TVORBY

Hned po zvolení zadání diplomové práce jsem začala přemýšlet jak téma „Fotografie jako objekt“ uchopit. Hlavním impulzem pro zvolené téma byl nápad spolupracovat s mým přítelem. Vzhledem k tomu, že jsme se společně domluvili na tom, že do mého diplomového projektu jdeme společně a výsledná práce bude půl na půl tvořit naše autorské dílo, museli jsme se také shodnout na vymyšleném nápadu a jeho konceptu. Dohodnout se na stejném nápadu vůbec nebylo jednoduché. Počáteční stádium hledání inspirace jsem vyplňovala hledáním v knihách a na internetových portálech typu „instagram“ a „pinterest“. Veškeré postřehy a nápady jsem ihned konzultovala s přítelem, velmi často jsem se ale setkala s nepochopením nebo opačným názorem na věc. Postupem času jsem si začala uvědomovat, jak velké sousto jsem si vzala.

Fotografie a sochařství jsou velmi nesourodé umělecké obory, stejně tak jako já a můj přítel Jakub jsme lidé s odlišnou povahou. Uvědomila jsem si, že inspirací by pro nás měl být hlavně náš vztah. Ve chvíli kdy jsem nad diplomovým projektem začala přemýšlet tímto způsobem a začala vyhledávat další možné inspirace, objevila jsem belgického fotografa Jan De Cocka. Tento autor mě velmi zaujal svou formou prolínání sochařských prvků s běžnou realitou, již zaz-

namenává pomocí fotoaparátu. Jeho autorské publikace vždy začínají větou „*Everything for you*“. Titul každé publikace se prodlužuje o název města, v němž autor pořizuje fotografie. Jeho tvorba mě velmi inspirovala. „*Everything For You is the generous title of a series of exhibitions in which Jan De Cock expands his work into new environments.*“³

Kooperace mezi mnou a mým přítelem může fungovat podobným způsobem jako u De Cocka sloučením sochy s fotografií na jednom snímku tak, aby k divákovi promlouvaly oba prvky zároveň.

(viz příloha č. 9)

Po důkladném promýšlení a s vlivem průběžných vzájemných konzultací i s radami vedoucího mé diplomové práce Štěpána Grygara, jsme se propracovali ke konkrétnímu konceptu a postupu práce.

První, tedy zimní semestr tohoto akademického roku byl ve znamení příprav. Každý z nás jsme se věnovali své tvorbě, avšak souběžně jsme společně vše konzultovali. Jakub postupně vymýšlel, modeloval a odléval své sochy, ve kterých se zaměřil především na technologii odlévání ze silikonu a jeho dobarvování. (viz příloha č. 10)

³ COCK, Jan De. Jan De Cock [2012]

Předem jsme určili, že by měl vytvořit pět soch, neboť nejmenší základní fotografický soubor by měl obsahovat také pět fotografií.

Mezitím jsem já sbírala materiály pro fotografickou část naší společné práce. Pro začátek jsem si určila pestrou barevnost jako hlavní výrazový prostředek. *„Výraz obrazu se dosahuje osobitým způsobem použití výrazových prostředků. Znaky pocitů vyjádřené záměrně v obraze kritickým výběrem výseku události před kamerou umožňují empatii - vcit'ování, které probíhá na obou stranách, tedy u autora i příjemce (diváka či čtenáře).“⁴*

Právě díky své barevnosti by fotografie měly být zajímavé pro konfrontaci se sochami a jejich barevnými prvky. Fotografovala jsem především v exteriéru a snažila se nacházet zajímavé místa s prvky lineární perspektivy či struktury s výrazným vzorem. (viz příloha č. 11) Z velkého množství fotografií jsme pak postupnou selekcí vybrali pět fotografií určených pro tisk a následnou konfrontaci se sochami.

Druhou částí procesu, tou společnou, která byla hlavní náplní letního

⁴ BARAN, 2000. s. 55.

semestru, tvořil „souboj“. Vzniká střet dvou uměleckých světů a autor-
ského vyjádření napříč partnerským vztahem sochaře a fotografky. Mé
fotografie jsem nechala vytisknout ve velkých rozměrech v průměru
130 x 80 cm. „Printy“ jsem nainstalovala na bílou zeď fotografického
ateliéru a před ní jsem postavila předem vybranou sochu. Konkrétní
snímky a předem určené sochy jsme společně vždy párovali tak, aby
na sebe vzájemně nějakým způsobem reagovaly, aby daná kombinace
vytvářela určité pnutí, rozpor či
souznění.

Poslední a nejdůležitější částí našeho společného projektu bylo
výsledné fotografování zkompletovaných párů. Ateliérové příslušen-
ství posloužilo ke vzniku konfrontace. Pomocí světla a stínů jsme určili,
který umělecký obor ovládne výsledný snímek, jestli vynikne fotografie,
nebo sochu která stojí v její opozici. Určovali jsme, na které umělecké
dílo bude kladen větší důraz. Pomocí protisvětla jsem vytvářela ze
soch jejich pouhé siluety, naopak světelné softboxy jsem natáčela
pouze na sochařské dílo a fotografii v pozadí nechala zaniknout
v pološeru.

Hloubkou ostrosti jsem kladla důraz na tvorbu jednoho či druhého

z nás. V některých případech však nastalo příměří, přičemž jsem nechala vyniknout obě díla a ateliérovými světly jsem pouze podpořila atmosféru napětí našeho pomyslného souboje. U všech výsledných fotografií, pěti vybraných páru fotografie versus socha, by měl vyhrát jiný princip svícení - v jednom případě by měla vyniknout socha, jindy naopak fotografie v jejím pozadí. V jiném případě oba dva.

Po odevzdání diplomové práce však tento soubor nekončí. Ačkoliv jsem v zadání konkrétní typ instalace neuvedla, v průběhu procesu jsem se rozhodla, že nechci, aby výsledný soubor strádal tím, že jej nainstalují pouze na bílou stěnu. Velmi mě inspirovala výstava „Prsten na Parkovišti“ autorky Marie Štindlové v galerii Dům pánů z Kunštátu. Její velkoformátové kresby byly instalovány na řadě rozměrných, železných konstrukcích v geometrických tvarech.

(viz příloha č. 12)

Podobným principem bych také chtěla vystavit svoji diplomovou práci.

4 POPIS DÍLA, TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA, PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR

Instalace mé diplomové práce je usazena ve volném prostoru, tvoří ji trojúhelníková konstrukce s mírnými přesahy. Rám je svařený z kovového materiálu o rozměrech dva a půl metru na výšku a tři metry na délku. Samonosná konstrukce slouží k zavěšení výstavního souboru o pěti fotografiích. Tři z nich jsou koncipovány na šířku, dva větší mají rozměry 150 x 225, cm třetí je menší o rozměrech 75 x 50 cm. Zbývající dvě fotografie na výšku jsou o rozměrech 75 x 114 cm. Na bočních stranách fotografií jsou záhyby, kterými je provlečená ocelová trubička. Trubičky slouží k provléknutí ocelových lanek, jimiž jsou fotografie napnuty ke kovovým rámcům jednotlivých částí trojúhelníkové konstrukce.

Série fotografií obsahuje snímky sochařských děl v konfrontaci s fotografiemi. První fotografie většího formátu na šířku ukazuje figurální výjev muže s pádlem v ruce, jenž doplňuje fotografie v pozadí s provizorním rybářským přístřeškem. Druhá fotografie stejného formátu obsahuje sousoší psích hlav na kovovém kolotoči, jenž je konfrontován se snímek zeleného kontejneru na odpad. Obě tyto fotografie jsou zavěšeny na bočních stranách trojúhelníkové konstrukce. V prodloužené části trojúhelníku se nachází také na šířku

zavěšená fotografie pestře barevných, stylizovaných, psích „zadečků“ v doplnění s fotografií žlutých kontejnerů na tříděný odpad na sobě naskládaných. Zbývající dvě zavěšené svitky obsahují dvě busty. Na prvním je stařec s gumovou kačenou na hlavě v souladu s obrácenou matrací povléknutou oranžovým prostěradlem. Poslední portrét mladého chlapce navazující na bílou kouli doplňuje fotografii zrezlých modrých vrat.

Hlavní výstavní soubor doplňuje katalog, který dotváří celkovou instalaci fotografií portrétů a zátiší z každodenního života obou umělců.

Stejně jako ve výstavním souboru 1+1 se inspirováme tvorbou Jiřího Thýna, studenta fotografie na VŠUP, a Adély Svobodové, studentky Nových médií na Akademii výtvarných umění v Praze. Fotografuji intimitu promítající se nejen v našich každodenních životech, ale také na společné tvorbě. „Společným rysem jejich práce je vnímavé uchopení všedního dne, které svou ochotou nechat se unést absurditou každodenních podnětů a jemných vychýlení z normy zpochybňuje samotnou podstatu stereotypu.“

Veškeré snímky jsem pořizovala fotografickou kamerou Canon (pokročilá full-frame zrcadlovka, 20Mpx CMOS snímač, Full HD video 30p, DIGIC 5+ procesor), doplněnou zoomovým objektivem Canon

EF 24-105mm f/4L IS II USM. Fotografovala jsem v ateliéru s pomocí ateliérového příslušenství, zejména světel doplněných softboxy, značky FOMEI. Snímky jsem pořizovala do formátu RAW, který jsem v počítači konvertovala pomocí programu Adobe DND Converter, jenž mi umožnil fotografie otevřít v Adobe Photoshop a dále s nimi pracovat. Po dokončení postprodukce a přípravy pro tisk jsem fotografie v daném formátu tiskla pomocí tiskárny EPSON na speciální vyztužený papír obsahující určitá procenta PVC materiálu.

Přínos práce pro daný obor je znatelný již z počátku a to převážně formou spolupráce fotografického média s jiným - tedy sochařským médiem, kde se propojuje 2D a 3D formát v kontextu společného díla. Samotná kooperace dvou umělců je v tomto případě inovativní. I když se mnoho světových uměleckých párů zabývá společnými projekty, tak ani jeden pár nepracuje tímto principem.

Za srovnání stojí již zmíněná dvojice Hubard, Birchler, ale i spousta dalších, například Christian Boltansk (viz příloha č. 13) s Anette Messenger (viz příloha č. 14). Jejich umělecká témata jsou velmi podobná, zejména prací se světly a černobílou portrétní fotografií

a velkolepými emotivními instalacemi. Každý z nich ale tvoří samostatně. (viz příloha č. 13 a 14)

Z lokálních českých umělců bych chtěla vyzdvihnout pár - Dominika Langa s Evou Koťátkovou (viz příloha č. 14). Ačkoliv v jejich případě také převažuje samostatná tvorba, chtěla bych vyzdvihnout projekt, ve kterém navzájem poprvé spolupracovali v art centru v Dublinu s názvem „Westeland“⁶

„Eva Kotatkova and Dominik Lang are both fascinated by the institutional characteristics of the various systems that shape and structure our lives. At Project Arts Centre, the two Czech artists have collaborated for the first time: Wasteland is an installation that suggests at once a storage yard, a ghost estate, or a place for discarded ideas and methodologies: a place where natural, found and sculpted objects are wrapped as though for shipping, or prepared for post, but with an absurd attention to form and detail. Wasteland is filled with ‘humble objects’ (Lang), ‘institutional rules’ (Kotatkova), structures, fencing, geometric forms, phatoms, imagined items and salvaged things. Through a series of letters, we formulate an idea of a park in transit, detailed down to an abandoned book left on a bench, the wrecked metal bars of a

fence and the particularly challenging logistics of transporting a puddle. This is a peculiar proposition for institutional transformation.”⁶

Pokud se nepletu, ani jeden se zmíněných párů nepoužívá přímou konfrontaci dvou uměleckých oborů ve stejném, společném projektu. Pokud jde konkrétně o střetnutí sochařského řemesla a fotografie, nenašla jsem žádný umělecký pár, který by ve svém projektu současně pracoval s fotografií a zároveň se sochou a už vůbec ne na podobné cyklické bázi. Náš projekt „fotografie jako objekt“ se může mírně podobat spolupráci fotografů Fishli & Weiss (viz příloha č. 15). *„The photographs which make up the series Equilibres / Quiet Afternoon 1984 show precariously balanced sculptures at what appears to be the exact moment before their collapse. Perhaps not such a quiet afternoon then. Everyday items such as vegetables, kitchen utensils, tyres, chairs, and tools, are piled in elaborate configurations that – for an instant, at least – appear stable. ‘We discovered that we could leave all formal decisions to equilibrium itself’, Fischli has said of these sculp-*

⁶ Eva Kotatkova & Dominik Lang. E-flux. 2014

tures. 'There was apparently no way to do it 'better' or 'worse', just 'correctly'."⁷

Právě procesem zachycování vrtkavého momentu instalace se atmosféra zaznamenává pomocí věčné fotografie, jež jako by na chvíli zastavila moment pohybující se sochy. Nicméně myšlenkou se koncept jejich tvorby od naší radikálně liší, navíc oba autoři, kteří spolu spolupracují, nepůsobí jako pár, ale pracují pouze na bázi umělecké spolupráce.

Za hlavní přínos mé diplomové práce pro daný obor považuji neotřelý způsob spolupráce dvou partnerů, jež vyzdvihuje společné dílo na úroveň, která by s absencí vzájemné intimity nedosáhla takových výsledků. Dále považují za úspěch dokonalé prolnutí odlišných uměleckých odvětví a střídavě se opakujících prvků fotografie, sochy a fotografie. Dalším inovativním prvkem považuji způsob instalace, jež se vymaňuje konvencím a především funguje jako samostatný výstavní prostor nevázaný na jakékoliv prostředí.

⁷ Room 5. In: TATE: exhibition & events [2007]

Před několika lety jsem náhodně narazila na jeden text, jenž mi zůstal v paměti a autora už nemohu dohledat. Text jsem si zaznamenala do poznámek a závěrem bych ho chtěla zmínit:

„Dva lidé nemohou mít stejný pohled, každý se dívá z druhého místa, pokud se snaží zaujmout totéž místo pohledu, může tak učinit až v jiném okamžiku, tedy v okamžiku principiálně nastolujícím kvalitativní odlišnosti.“

5 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

KNIŽNÍ A PERIODICKÁ LITERATURA

BARAN, Alexander. Předpoklady fotografie neboli prolegomena. 2000. Praha: Akademie múzických umění v Praze, fakulta filmová a televizní, katedra fotografie, 2000. ISBN 80-85883-59-7.

CÍSAŘ, Karel, ed. Co je to fotografie?. Příbram: Herrmann, 2004. ISBN 80-239-5169-6.

SERRANOVÁ, Mariana. 1+1. Fotograf: intimita. Brno: Medica Publishing and Consulting s.r.o. 2004(4), 88-89. ISSN 1213-9602.

INTERNETOVÉ ZDROJE

COCK, Jan De. Jan De Cock [online]. Brusel, Belgie: Breadcrumbs, [2012] [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://jandecock.net/#>.

Eva Kotatkova & Dominik Lang. E-flux [online]. New York: e-flux, 2014 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.e-flux.com/announcements/31510/eva-kotatkova-dominik-lang/>.

Room 5. In: TATE: exhibition & events [online]. London, Great Britain: Tate modern gallery, [2007] [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.tate.org.uk/whats-on/tate-modern/exhibition/fischli-weiss/fischli-weiss-room-guide-room-1/fischli-weiss-1>.

Teresa Hubbard / Alexander Birchler. In: KUNST GIESSEREI: ST. GALLEN AG [online]. Shanghai, China: Ting Zhong Čun. 2017 [cit. 2018-04-18]. Dostupné z: <http://www.swiss-artfoundry.com/artistsprojects/hubbard-birchler/bust-2017>.

6 RESUMÉ

The topic of my diploma thesis is photography as an object. I have started the thesis with description of my photographic work development. During my bachelor studies, I dealt mostly with landscape photography, but I tried to find deeper themes in it. I have also repeatedly dealt with a human factor and its intervention in the landscape, however without displaying it. I finished my bachelor studies with a final project which included a genre of social document, and thus a contact with people when taking photographs. I accepted the project as a challenge, because I didn't deal with social issues in my previous photographic work. Afterwards, I have eventually spent some time with the mentioned genre, especially in the context of lives of women and girls. The last and also current stage of my photographic work can be viewed as conceptual to minimalist, monochrome color dominates and an idea precedes the photographic process. I remain close to the subject of a social document.

In my theoretical work, I search for world-famous art couples who together create, exhibit and are an inspiration or support for themselves. I compare their mutual work as a couple, and I compare it with the creation of other artistic couples as well. The practical part of my work deals with cooperation and mainly confrontation between me and my

partner, each of us is dedicated to different parts of art field. The work of both of us in my thesis mutually disputes and opposes. I put focus on interconnecting photography and sculpting across the relationship. I worked cyclically with both disciplines. Firstly, I took a photo and then I used it as a background for a selected statue. After that, I selected a couple of sculptures and photographs as the background and I took photographs of it in the studio again. With the studio accessory I simulated the dispute through the lights and shadows. I was darkening or illuminating the work of one or the other. The cycle itself ends with the installation. An exhibition set of five photographs becomes an object again by hanging on a three-dimensional iron structure of a triangular shape. In conclusion, I draw attention to the importance of communication in a relationship. In my point of view, It is possible to combine two different artistic disciplines into one project , if we treat it as a our common partner life. The relationship works only thanks to conflicts, concessions and understanding and the same applies to work of art.

7 SEZNAM PŘÍLOH

obrazová příloha č. 1

Lomy - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 2

Krajina v Zajetí - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 3

From the garden - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 4

MBA³ - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 5

reklamní fotografie šperků a oděvu - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 6

BRIGHT SPOT - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 7

Na dosah - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 8

Tvorba Teresy Hubbart a Alexandera Birchlera

zdroj: <http://www.hubbardbirchler.net/>

obrazová příloha č. 9

ukázka tvorby Jan De Cocka

zdroj: <http://jandecock.net/>

obrazová příloha č. 10
proces tvorby modelování, odlévání - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 11
fotografie určené pro konfrontaci se sochami - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 12
inspirace výsledné instalace - zdroj vlastní

obrazová příloha č. 13
ukázka z vorba Christian Boltanski
zdroj: https://www.artspace.com/magazine/art_101/book_report/christian-boltanski-phaidon-54886

obrazová příloha č. 14
ukázka tvorby Annette Messager
zdroj: <https://www.moma.org/collection/works/79724>

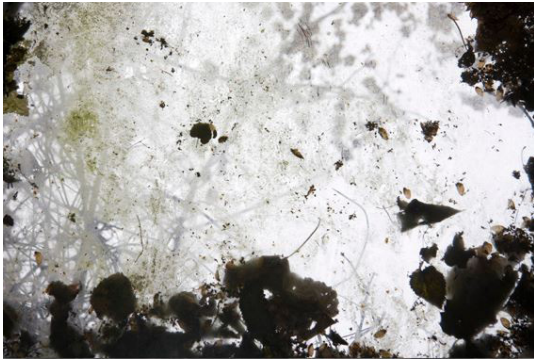
obrazová příloha č. 15
ukázka se společné výstavy Westelend
Evy Koťátkové a Dominika Langa
zdroj: <https://wsimag.com/art/7546-eva-kotatkova-and-dominik-lang-wasteland>

Obrazová příloha č. 16
ukázka tvorby autorů Fischli and Weiss

obrazová příloha č. 1

obrazová příloha č. 2

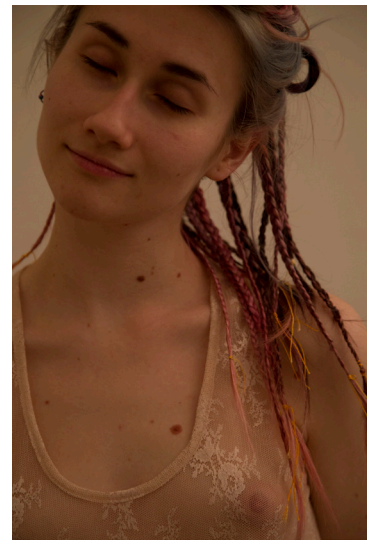

obrazová příloha č. 3

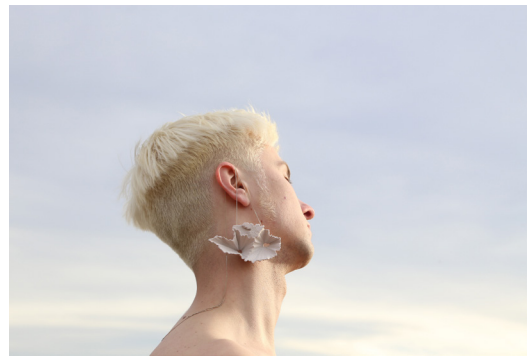

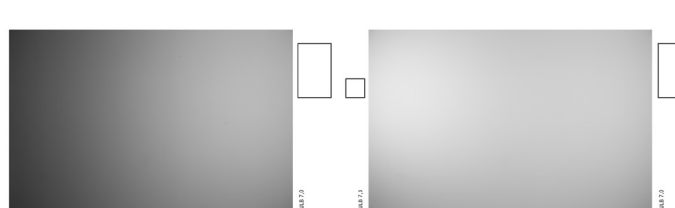
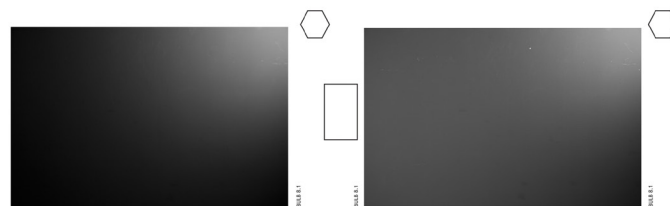
obrazová příloha č. 4

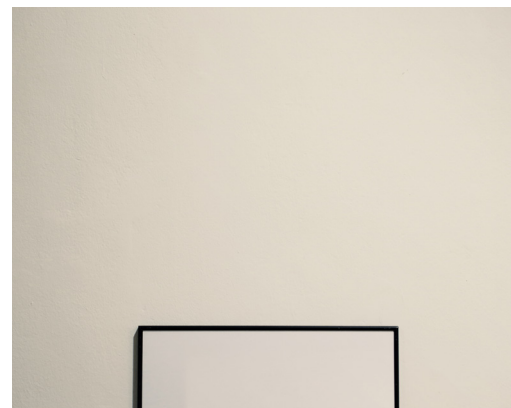
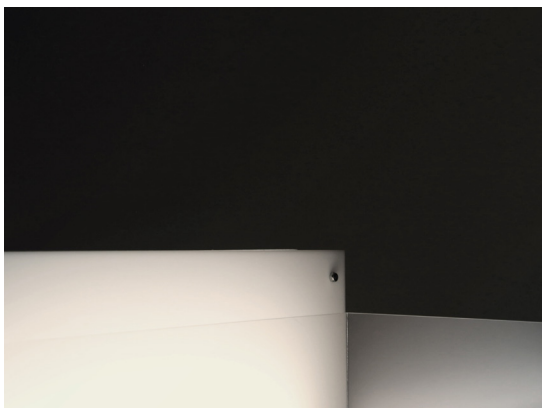
obrazová příloha č. 5

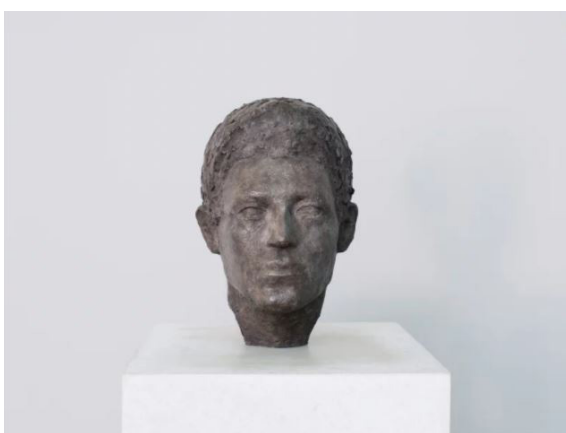
obrazová příloha č. 6

obrazová příloha č. 7

obrazová příloha č. 8

Obrazová tvorba č. 9

obrazová příloha č. 10

obrazová příloha č. 11

obrazová příloha č.12

obrazová příloha č. 13 a 14

obrazová příloha č. 15

obrazová příloha č. 16

